

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. I. In omni Sacrificio Missæ Christus est principalis offerens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

106. Dices; secundum Tridentinum sess. 22. cap. 2. eadem est hostia Sacrificii cruenti, & incruenti; sed in cruce non fuit hostia panis, aut vinum, neque species, & unicum solum fuit Sacrificium, etiam unitate indivisibilitatis, tam realiter, quam formaliter: ergo &c.

Explicatur Conc. Respondet; Tridentinum satis verificari de identitate hostiae magis principalis: nam cap. 1. docet ad nostrum Sacrificium spectare symbola sensibilia, seu species, cum dicit Christum seipsum obtulisse sub speciebus panis & vini; quae tamen recte supponit argumentum non spectare ad Sacrificium cruentum.

Atque in eo, quod cap. 2. agnoscit offerendi rationem diversam, dicens: *Vna enim eademq; est hostia . . . sola offerendi ratione diversa*; in hoc, inquam, planè denotat plura partialia Sacrificia incruenta, utique propter diversam rationem offerendi; cum enim in cruce unicâ actione occisivâ Christus fuerit immolatus, sanè duplici actione consecrativâ immolatur incruentè, unâ sub speciebus panis, alterâ sub speciebus vini, unâ formaliter ex vi verborum secundum Corpus tantum; alterâ secundum solum Sanguinem.

Interim tamen, quia sub utraque specie idem & totus Christus realiter sacrificatur, &

quia utraque consecratio partialis ordinatur ad perfectam representationem ejusdem & unici Sacrificii cruenti, hinc merito dicitur unicum Sacrificium incruentum, non tam unitate indivisibilitatis, quam integritatis: sicuti utraque species consecrata est Sacramentum specie unum unitate integritatis, non indivisibilitatis, ut latè probavimus sect. 1. præcedentis disputationis conclus. 6.

Dices; differentia est inter Sacramentum & Sacrificium, quod illud sit institutum ad modum nutrimenti spiritualis; solus autem cibus, licet non sit integrum & completum nutrimentum absque potu, nutrit tamen. At verò Sacrificium institutum est ad representandum expressè mortem Christi per separationem Corporis à Sanguine, quod non competit consecrationi alterius speciei seorsum.

Respondet; indè tantum sequitur, quod consecratio unius speciei seorsum non sit integrum & completum Sacrificium, sicuti una species seorsum non est integrum & completum Sacramentum, quod Christus instituit per modum convivii.

Atque hæc sufficiant de principiis intrinsecis Sacrificii novae legis. Veniamus ad causam ejus efficientem, pro qua erit

& multiplex Sacrificium.

107. Obiectio.

Responsio.

SECTIO SECVNDA.

De Ministro Sacrificii novae Legis.

1. Omnis ille & solus est legitimus minister Sacrificii novae legis, qui est legitimus minister consecrationis Corporis & Sanguinis Christi. Patet ex dictis Sectione præcedenti; quia Sacrificium novae legis consistit essentialiter in consecratione Corporis & Sanguinis Christi.

Et quoniam Sacerdos consecrat in persona Christi juxta illud Florentini in decreto Eugenii: *Sacerdos in persona Christi loquens, hoc conficit Sacramentum*, liquet profectò duplicem esse ministrum hujus Sacrificii, uti etiam Sacramenti: unum principalem, alterum verò proximum & immediatum. Quæris à me quis sit minister principalis? Respondet:

Cap. Firmus ter de Summa Trinitate. nullus omnino salvatur. In qua idem ipse Sacerdos est Sacrificium Iesus Christus, cuius Corpus & Sanguis in Sacramento altaris sub speciebus panis & vini veraciter continentur.

Clarius Concilium Florentinum supra, & Tridentinum sess. 22. cap. 2. ibi: *Idem nunc offerens Sacerdotum ministerio, qui seipsum tunc in cruce obtulit, sola offerendi ratione diversa, quia nunc incruentè sub speciebus panis & vini; tunc autem cruentè per physicam & realem separationem animæ à corpore.*

Idem passim docent Sancti Patres. Cyprianus Epistolâ 63. ibi: *Sacerdos in altari vice Christi fungitur, & Sacrificium Deo Patri offert.* Divus Ambrosius in Psal. 38. *Ipse offerre manifestatur in nobis, cuius sermo sanctificat Sacrificium, quod offertur.* Divus Augustinus lib. 10. de Civit. cap. 20. ibi: *Per hoc & Sacerdos est (Christus) ipse offerens, ipse & oblatio. Cuius rei Sacramentum quotidianum esse voluit Ecclesia Sacrificium, cum ipsius Corporis ipse sit caput, & ipsius caput ipsa sit corpus, tam ipsa per ipsum, quam ipse per ipsam fuerit offerri.*

Cap. Firmus ter de Summa Trinitate.

secundum Florent. & Trident.

3. & Sanctos Patres, Cyprianum, Ambrosium, Augustinum;

CONCLUSIO I.

In omni Sacrificio Missæ Christus est principalis offerens.

2. Ita communiter Doctores, & colligitur ex capite Firmus de summa Trinitate ibi: *Vna verò est, fidei universalis Ecclesia, extra quam*

Accedat Divus Chrysostr. Homiliâ 83. in Matt. ubi sic ait: *Non sunt humane virtutis opera, hæc qua proponuntur: qui tunc ipsa fecit in illa Cena,*

Chrysostr. mum,

idem ea nunc quoque facit. Nos ministrorum tenemus locum : qui verò sanctificat ea, & immutat, ipse est. Et infra : Verum & tu laice, cum Sacerdotem videris offerentem, ne ut Sacerdotem esse putes hoc facientem, sed Christi manum invisibiliter extensam.

4. Quæ ratio-
ne Christus
nunc offerat,

Ex quibus testimoniis luculenter patet, quâ ratione Christus etiam nunc offerat, & quidem principaliter; videlicet non solum quia instituit hoc Sacrificium, & voluit ut merita sua per illud applicarentur: verum etiam quia ipse Sacerdotes instituit suos ministros & Vicarios, qui nomine & in persona ejus hoc Sacrificium offerrent.

videlicet
moraliter,

Quæ quidem institutio non retractata, sufficit ut jugiter Sacerdos consecrans sustineat personam Christi, ipsaque oblatio sit moraliter actio Christi, sicut actio Legati quæ talis, est moraliter actio Regis; & contractus factus per procuratorem quæ talem, est moraliter contractus illius, qui procuratorem instituit, est quando procurator contrahit, principalis nihil minus cogitet, quàm de contractu.

ad instar
Regis agen-
tis per suum
Legatum

Unde sicut Rex, qui per Legatum suum osculatur pedes Pontificis, dicitur actu præstare reverentiam Pontifici, est tunc temporis dormiat: ita quoque Christus Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech, actu sacrificat & præstat reverentiam Deo, atque in finem usque sæculi sacrificabit, & reverentiam actu præstabit Deo cum ipso Sacerdote, ut cum ministro & Legato suo, est per impossibile non attenderet ad ejus oblationem; ratione scilicet prioris voluntatis, quam habuit, instituendo hoc Sacramentum & Sacrificium, & designando eorum ministros; quæ voluntas adhuc moraliter perseverat, ac sufficiens videtur, ut omnem oblationem, etiam ex parte ministris immediati peccaminosam, efficere possit bonam & sanctam ac immaculatam: veluti oratio Sacerdotis dicitur oratio Ecclesiæ, & bona ab illa voluntate, quæ Ecclesiæ hunc ministerium deputavit ad orandum publicè nomine suo.

5. Ex quo non
sequitur
Christum
de facto
mereri aut
satisfacere.
Eccles. 14.

Nec tamen inde sequitur, Christum de facto mereri, vel satisfacere per illam oblationem. Quæris rationem? Quia non est in statu merendi, vel satisfaciendi. Quare? Quia non est viator, sed comprehensor. Ante obitum tuum operare iustitiam (inquit Ecclesiasticus cap. 14. v. 13.) quoniam non est apud inferos, id est, post obitum tuum, invenire cibum, id est, opera meritoria aut satisfactoria. Nam motum aliquem bonum, (verba sunt Scoti 4. dist. 21. q. 1. n. 10. in fine) per quem tamquam per dispositionem, vel meritum de congruo, vel condigno, deleatur veniale, ponere in anima post mortem, non videtur doctrinæ Theologicæ consonum, quæ ponit statum illum ab illis immunem.

An autem
oret vel
impetret,

Porro an Christus debeat dici orare, vel impetrare, quæstio est de nomine. Christus Iesus

(inquit Apostolus Rom. 8. v. 34.) qui mortuus est, imò qui & resurrexit, qui est ad dexteram Dei, qui etiam interpellat pro nobis, id est, intimam suam voluntatem de aliquo objecto creato habendo, quæ intimatio fit efficax ad illud objectum obtinendum.

Unde Apostolus Joannes Epistola primæ cap. 2. v. 1. & 2. Sed & si quis peccaverit, advocatum habemus apud Patrem Iesum Christum iustum: & ipse est propitiatio pro peccatis nostris. Non tantum sufficiens, sed etiam efficax, impetrando, id est, obtinendo in patria, remissionem peccatorum nostrorum, quam suâ sanctissimâ passione in via promeruit.

Cæterum putant nonnulli Sacrificium omne fieri à Christo, etiam nunc, quatenus ad singula attendit, eaque offert Patri, quatenus ipsa immutatio panis & vini subjacet eius potestati, & ad prolationem verborum consecrationis seipsum sub speciebus panis ac vini voluntariè ponit ad protestandum summum Dei Dominium in vitam & mortem. Sed quamquam id fieri posset, tamen non est necesse ad rationem Sacrificii novæ legis, nec id probatur ex auctoritatibus.

Dices; hoc est necesse, ut ostendatur quomodo hodierna sacrificatio sit actio infinita, videlicet consideretur immutatio hostiæ, quatenus procedens de facto ab ipsa voluntate Christi tamquam opus externum.

Respondeo; nulla apparet necessitas, ut sacrificatio sit aliter Christi, quàm moraliter, quatenus videlicet informata à volitione Christi, quæ instituit non solum Sacrificium fieri, sed etiam fieri suo nomine & in persona ipsius: hæc autem volitio est infinita, sive infiniti valoris, eo modo, quo cæteræ actiones Christi sunt infinitæ. Et si illa non sufficiat ad hoc, ut sequentia sacrificia, ab ea quasi informata, sint infinita, parùm refert; neque enim id est necesse, ut patebit ex his, quæ statim subjicío.

Profecto si illa physica voluntas Christi esset necessaria, ut Christus diceretur actu offerre seu sacrificare cum Sacerdotibus; jam fortè aliquibus videretur, quod non solum esset principalis offerens, sed etiam proximus & immediatus, imò magis immediatus, quàm ipse Sacerdos: jam autem communiter docent Theologi tam antiquiores, quàm moderni, quod

CONCLUSIO II.

In Sacrificio Missæ proximus offerens est Sacerdos.

Sacerdotem offerre, docet Concilium Tridentinum sess. 22. cap. 1. ibi: Ac sub eorumdem verum symbolis, Apostolis, quos tunc novi Testamenti Sacerdotes constituebatur, ut sumerent tradidit;